

ЗАКОН за информиране и консултиране с работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества

Обн., ДВ, бр. 57 от 14.07.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 26 от 29.03.2011 г., в сила от 5.06.2011 г., бр. 82 от 21.10.2011 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за създаване и функциониране на европейски работнически съвет или процедура за информиране и консултиране на работниците и служителите в многонационални предприятия и групи предприятия и на участие на работниците и служителите в дейността на европейското търговско дружество и европейското кооперативно дружество.

Цел

Чл. 2. Този закон цели да осигури правото на работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия, европейско търговско дружество или европейско кооперативно дружество да участват в тяхното управление и интересите им да се представляват чрез нарочни органи или по определена процедура, предвидени в закона.

Принципи

Чл. 3. Упражняването на правата и задълженията по този закон се осъществява в дух на сътрудничество, взаимни отстъпки и зачитане на интересите на всяка от страните.

Глава втора ИНФОРМИРАНЕ И КОНСУЛТИРАНЕ С РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В МНОГОНАЦИОНАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ ИЛИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Осъществяване на информиране и консултиране

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) (1) Информирането и консултирането с работниците и служителите в многонационалното предприятие или

групата предприятия се осъществяват чрез европейски работнически съвет или процедура за информиране и консултиране.

(2) Информирането и консултирането с работниците и служителите се осъществяват на съответното равнище на ръководство и представителство в зависимост от разглеждания въпрос, като компетентността на европейския работнически съвет и процедурата за информиране и консултиране с работниците и служителите се ограничават до транснационалните въпроси.

(3) При осъществяване на информирането и консултирането европейският работнически съвет и синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда си взаимодействат в рамките на своята компетентност.

(4) Начинът на взаимодействие и съгласуване на процедурите за информиране и консултиране чрез европейския работнически съвет и чрез синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда се уреждат със споразумението по чл. 8.

(5) В случай че се предвижда да бъдат взети решения, които могат да доведат до съществени промени в организацията на труда или трудовите правоотношения, и в споразумението по чл. 8 не са определени начинът на взаимодействие и съгласуване, процедурите за информиране и консултиране чрез европейския работнически съвет и чрез синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда се провеждат едновременно.

Задължения на централния орган за управление на предприятието

Чл. 4. (1) (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.).

(2) Централният орган за управление на многонационалното предприятие със седалище в Република България, а в случаите на група предприятия - централният орган за управление на контролиращото предприятие със седалище в Република България, осигурява условия и средства за създаване и функциониране на европейски работнически съвет или процедура за информиране и консултиране с работниците и служителите.

(3) Централният орган за управление по своя инициатива или по писмено искане от най-малко 100 работници и служители или техни представители от най-малко две предприятия или два клона в поне две държави членки е длъжен да започне преговори за сключване на споразумение за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултиране с работниците и служителите.

(4) Органите по ал. 2 уведомяват ръководствата на синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда в предприятието, което упражнява дейност на територията на Република България, както и органите за управление на предприятията, които упражняват дейност в друга държава членка и са клонове на многонационалното предприятие или предприятие от група

предприятия, за започване на преговорите за сключване на споразумението по ал. 3.

(5) Когато централният орган за управление на многонационалното предприятие или на контролиращото предприятие на група предприятия се намира в държава, която не е държава членка, задълженията по ал. 2 - 4 се изпълняват от органа за управление на предприятието със седалище в Република България, което е клон на многонационалното предприятие или е предприятие от група предприятия, ако то е определено за представител на многонационалното предприятие или на контролиращото предприятие.

(6) В случаите по ал. 5, ако централният орган за управление на многонационалното предприятие или на контролиращото предприятие не е определило свой представител в нито една от държавите членки, органът за управление на предприятието със седалище в Република България изпълнява задълженията по ал. 2 - 4, ако то е с най-голям брой работници и служители в сравнение с останалите клонове или предприятия.

(7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Централният орган за управление по ал. 2 или органът за управление по ал. 5 или 6 се задължава да събере и предостави на членовете на специалния орган за преговори информация, необходима за започване на преговорите, която да даде възможност на работниците и служителите да преценят дали предприятието е многонационално предприятие или група предприятия по смисъла на § 1, т. 2 и 3 от допълнителните разпоредби, включваща информацията за броя на работниците и служителите.

Представители на работниците и служителите в специалния орган за преговори и в европейския работнически съвет

Чл. 5. (1) Работниците и служителите в многонационално предприятие или в контролиращо предприятие със седалище в Република България, както и работниците и служителите в клон на многонационално предприятие или в предприятие от група предприятия със седалище в Република България, избират на общо събрание, свикано по реда на чл. 6а от Кодекса на труда, свои представители за участие в специалния орган за преговори по чл. 6 .

(2) По реда на ал. 1 се избират и представители на работниците и служителите в европейския работнически съвет по чл. 10 , независимо дали той се създава в Република България или в друга държава членка.

(3) Общото събрание може да предостави функциите по ал. 1 и 2 на определени от ръководствата на синдикалните организации в предприятието представители или на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда.

(4) Кандидатури за избор на представители на работниците и служителите могат да се предлагат от отделен работник или служител, от групи работници и служители, както и от синдикалните организации в предприятието.

(5) Общото събрание приема решенията си по ал. 1 - 3 с обикновено мнозинство от присъстващите.

Специален орган за преговори

Чл. 6. (1) В преговорите по чл. 4, ал. 3 работниците и служителите се представляват от специалния орган за преговори.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Членовете на специалния орган за преговори се избират или определят пропорционално на броя на работниците и служителите, наети във всяка държава членка от многонационално предприятие или от група предприятия, като за всяка държава членка се полага по едно място за част от работниците и служителите, наети в същата държава членка, представляваща 10 на сто или част от 10 на сто от броя на работниците и служителите, наети във всички държави членки, взети заедно.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Специалният орган за преговори уведомява за своя състав и за началото на преговорите централния орган за управление на предприятието по чл. 4, ал. 2 или органа за управление на предприятието по чл. 4, ал. 5 или 6, както и органите за управление на предприятията, които упражняват дейност в друга държава членка и са клонове на многонационалното предприятие или са предприятия от група предприятия. Същата информация се предоставя и на организациите на работниците и служителите и на работодателите на европейско равнище.

Преговори за сключване на споразумение

Чл. 7. (1) С писмено споразумение между специалния орган за преговори и централния орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органа за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 се определят обхватът, съставът, функциите и мандатът на европейския работнически съвет или условията за прилагане на процедура за информиране и консултиране с работниците и служителите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 започва преговори със специалния орган за преговори, като в едномесечен срок от датата на получаване на уведомлението по чл. 6, ал. 5 свиква заседание, за което уведомява и органа за управление на клона на многонационалното предприятие или предприятието от група предприятия. Преди или след всяко заседание специалният орган за преговори има право да се съвещава, без да присъстват представители на съответния орган за управление, като използва необходимите средства за комуникация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) На членовете на специалния орган за преговори се осигурява обучение, финансирано от работодателя, когато това е необходимо за изпълнение на представителните им функции при участие в международни мероприятия. Разходите за обучението не могат да бъдат за сметка на трудовото им

възнаграждение.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Специалният орган за преговори може да бъде подпомаган от определени от него експерти, включително представители на признатите на европейско равнище организации на работниците и служителите и на работодателите. По негово искане те могат да присъстват на заседанията в качеството им на консултанти за водене на преговори без право на глас.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Специалният орган за преговори може да реши с мнозинство две трети от гласовете на членовете си да не започва преговори по ал. 2 или да преустанови започнати преговори. Това решение спира процедурата по сключване на споразумението. В този случай не се прилагат чл. 10 и 11 .

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Ново искане за свикване на специалния орган за преговори може да бъде направено най-рано две години след приемането на решението по ал. 5, освен ако страните по преговорите определят по-кратък срок.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Разходите за преговорите по ал. 1 и 2 са за сметка на централния орган за управление по чл. 4, ал. 2 или на органа за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 .

Съдържание на споразумението

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 и специалният орган за преговори преговарят в дух на сътрудничество с цел постигането на споразумение. Споразумението се сключва в писмена форма.

(2) Със споразумението по ал. 1 се определят:

1. предприятията от група предприятия или клоновете на предприятия, за които се прилага споразумението;

2. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) съставът на европейския работнически съвет, срокът на мандата, броят на членовете му, разпределението на местата, като при възможност се осигурява равномерно представителство на работниците и служителите в зависимост от тяхната дейност, категория и пол;

3. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) функциите и начинът на информиране и консултиране с европейския работнически съвет и задълженията на членовете му да информират работниците и служителите за резултатите от проведеното информиране и консултиране;

3а. (нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) начинът на взаимодействие и съгласуване на процедурите за информиране и консултиране чрез европейския работнически съвет и чрез синдикалните организации и представителите на работниците и

служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда, като се спазват принципите на чл. 3а, ал. 2;

4. мястото на провеждане, периодичността и продължителността на заседанията на европейския работнически съвет;

4а. (нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) съставът, начинът на определяне на членовете, функциите и процедурните правила на постоянния комитет, ако е необходимо такъв да бъде създаден в рамките на европейски работнически съвет;

5. финансовите и материалните средства, които се предоставят на европейския работнически съвет;

6. (доп. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) случаите, при които споразумението може да бъде изменено или прекратено, както и редът за това; споразумението се изменя, когато това се налага поради настъпване на структурни промени в предприятието или клоновете му след създаването им;

7. датата на влизане в сила на споразумението и срокът на действието му;

8. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(3) Със споразумението по ал. 1 страните могат да решат при създаването на европейския работнически съвет да приложат стандартните правила на чл. 10 и 11 .

(4) Страните в преговорите по ал. 1 могат да сключат писмено споразумение за създаване на една или повече процедури за информиране и консултиране вместо европейския работнически съвет.

(5) Със споразумението по ал. 4 се определят условията и редът, по които представителите на работниците и служителите имат право да се събират и обсъждат предоставената им информация, която се отнася преди всичко до многонационални въпроси, свързани със съществените интереси на работниците и служителите.

(6) За сключване на споразуменията по ал. 1 и 4 специалният орган за преговори приема решения с обикновено мнозинство от гласовете на членовете си.

Преговори при структурни промени

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) (1) Когато в многонационалното предприятие или групата предприятия след създаването им настъпят структурни промени (сливане, вливане, разпределяне на дейността, промяна на собствеността и други) и в случай че не са предвидени съответните разпоредби в действащите споразумения или съществува несъвместимост между разпоредбите на две или повече приложими споразумения, централното управление започва преговорите по чл. 4, ал. 3 по своя инициатива или по писмено искане от най-малко 100 работници и служители или техни представители от най-малко две предприятия или два клона поне в две държави членки.

(2) В случаите по ал. 1 освен членовете, избрани и определени съгласно чл. 6, най-малко трима от членовете на създадения европейски работнически съвет или на всеки един от създадените европейски работнически съвети са членове по право на специалната група за преговори.

(3) По време на преговорите създаденият европейски работнически съвет продължава да осъществява функциите си в съответствие със споразумението по чл. 8, когато в него са предвидени такива разпоредби.

Прилагане на стандартни правила

Чл. 9. Когато централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 отказва да започне преговори в срок до 6 месеца от искането по чл. 4, ал. 3 или преговорите са започнали, но три години след датата на искането не е сключено споразумение и специалният орган за преговори не е приел решение да прекрати започнатите преговори, съответното ръководство осигурява необходимите условия и средства за създаване на европейски работнически съвет, като приложи стандартните правила по чл. 10 и 11 за създаване, информиране и консултиране с европейския работнически съвет.

Стандартни правила за създаване на европейски работнически съвет

Чл. 10. (1) Централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 уведомява представителите по чл. 5, ал. 1, а ако няма избрани такива представители - ръководствата на синдикалните организации в предприятието и представителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда, както и органите за управление на другите предприятия, за създаването на европейски работнически съвет. В уведомлението се посочва и срокът, в който трябва да бъдат избрани представителите на работниците и служителите в този съвет.

(2) Европейският работнически съвет по ал. 1 се състои от представители на работници и служители от многонационално предприятие или група предприятия, избрани или определени в съответствие с националното законодателство и/или с установената национална практика на държавата членка, където се провежда изборът.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Членовете на европейския работнически съвет се избират или определят пропорционално на броя на работниците и служителите, наети във всяка държава членка от многонационално предприятие или от група предприятия, като за всяка държава членка се полага по едно място за част от работниците и служителите, наети в същата държава членка, представляваща 10 на сто или част от 10 на сто от броя на работниците и служителите, наети във всички държави членки, взети заедно. Съветът приема правилник за работата си.

(4) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Европейският работнически съвет може да избере от своите членове постоянен комитет в състав до петима души с оглед ефективното му функциониране. На постоянния комитет се осигуряват подходящи

условия, необходими за изпълнение на задълженията му.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 определя броя на членовете на европейския работнически съвет, така че всяка държава членка, в която многонационалното предприятие има един или повече клонове или групата предприятия има контролиращо предприятие или едно или повече контролирани предприятия, да има поне по един представител.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Централният орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органът за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 определя броя на допълнителните членове в специалния орган за преговори според съотношението на броя на работниците и служителите в многонационалното предприятие и неговите клонове или предприятия от група предприятия, осъществяващи стопанска дейност на територията на Република България, към броя на работниците и служителите в тези предприятия и клонове във всички държави членки, като за 25 на сто от общия брой се полага едно място.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Европейският работнически съвет информира централния орган за управление по чл. 4, ал. 2 или органа за управление по чл. 4, ал. 5 или 6 за своя състав.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) До 4 години след създаването си европейският работнически съвет решава дали да започне преговори за сключване на споразумение по чл. 8, или да продължи да прилага стандартните правила. В този случай той изпълнява функциите на специалния орган за преговори.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Европейски работнически съвет не се създава в европейско търговско дружество или в европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, когато то е многонационално или контролиращо предприятие, освен ако специалният орган за преговори на съответното дружество реши да не започва преговори или да прекрати започнати преговори и да създаде такъв съвет.

(10) (Предишна ал. 9, изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Правилата за създаване на европейски работнически съвет не отменят установеното в Кодекса на труда право на работниците и служителите да бъдат информирани и с тях да се провеждат консултации по реда на чл. 130, 130а и 130б от Кодекса на труда.

Стандартни правила за информиране и консултиране с европейския работнически съвет

Чл. 11. (1) На европейския работнически съвет се предоставя информация и с него се провеждат консултации по общи въпроси, свързани с многонационалното предприятие или групата предприятия или с най-малко два клона или две предприятия от група предприятия в различни държави членки.

(2) В случаите на чл. 4, ал. 5 или 6 на европейския работнически съвет се предоставя

информация и с него се провеждат консултации по въпросите, свързани с всички клонове на многонационалното предприятие или предприятията от група предприятия в държавите членки, или с поне два от техните клонове или две предприятия от групата предприятия в различни държави членки.

(3) Информирането и консултирането с европейския работнически съвет по ал. 2 се осъществява на съвместно заседание с централния орган за управление по чл. 4, ал. 2 или с органа за управление по чл. 4, ал. 5 или 6, провеждано най-малко веднъж годишно. Въз основа на доклад от органа за управление за състоянието и перспективите за развитие на многонационалното предприятие или групата предприятия на заседанието се обсъждат:

1. структурата на предприятията или клоновете;
2. икономическото и финансовото състояние на предприятията или клоновете;
3. очакваното развитие на дейността;
4. състоянието и възможните тенденции в трудовата заетост;
5. инвестициите и съществените промени в организацията;
6. въвеждането на нови методи на работа или производствени процеси;
7. прехвърлянето на производства, преобразуването на дружествата, намаляването на обема на работа или закриването на предприятия, клонове или обособени части от тях;
8. предстоящите масови уволнения;
9. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(4) При изключителни обстоятелства, които засягат съществено интересите на работниците и служителите - преместване в друга държава, закриване на клонове или предприятия или масови уволнения, постоянният комитет или ако такъв комитет не е избран - европейският работнически съвет, има право да изисква провеждане на заседание с централния или друг орган на управление в многонационалното предприятие или групата предприятия, за да бъде информиран и с него да се проведат консултации за мерките, които се отнасят до работниците и служителите.

(5) Когато заседанието по ал. 4 е организирано с постоянния комитет, в него имат право да участват и членовете на европейския работнически съвет, избрани или определени от клоновете и/или предприятията, които са пряко засегнати от предвижданите мерки.

(6) Заседанието по ал. 4 се провежда своевременно. На него се изслушва доклад от централния или друг орган на управление на многонационалното предприятие или група предприятия и се изразява мнение по съдържащите се в доклада въпроси.

(7) Преди всяко заседание с централния орган на управление европейският работнически съвет или постоянният комитет, както и членовете на европейския работнически съвет, които участват в заседанието по ал. 5, имат право да заседават без присъствието на представители на този орган.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Членовете на европейския работнически съвет информират синдикалните организации и представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда за съдържанието на предоставената информация и за резултатите от проведените консултации, а когато няма синдикални организации или няма избрани представители на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда, информират пряко съответните работници и служители.

(9) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) На членовете на европейския работнически съвет или на постоянния комитет се осигурява обучение, финансирано от работодателя, когато това е необходимо за изпълнение на представителните им функции при участие в международни мероприятия. Разходите за обучението не могат да бъдат за сметка на трудовото им възнаграждение.

(10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Европейският работнически съвет или постоянният комитет се подпомагат от определени от тях експерти, когато това е необходимо за изпълнение на задачите им.

(11) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) Разходите за дейността на европейския работнически съвет са за сметка на централния орган за управление по чл. 4, ал. 2 или на органа за управление по чл. 4, ал. 5 или 6. Той осигурява на членовете на европейския работнически съвет финансови и материални средства, необходими за изпълнението на техните задължения. За негова сметка са и разходите по организирането на заседанията и осигуряването на превод, по настаняването и пътните разноски на членовете на европейския работнически съвет и неговия постоянен комитет.

Глава трета

ИНФОРМИРАНЕ И КОНСУЛТИРАНЕ С РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ ПРИ СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКО ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО

Задължение за информиране

Чл. 12. Когато органите за управление на участващите дружества съставят план за създаване на европейско търговско дружество, непосредствено след оповестяването на плана на сливането или вливането, или създаването на холдингово дружество, или след съгласуването на план за създаване на дъщерно дружество или за преобразуване в европейско търговско дружество, органът за управление на дружеството или дружествата, които осъществяват дейност на територията на Република България и участват в

създаването на европейско търговско дружество, предоставя на ръководствата на синдикалните организации в предприятието и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда информация за участващите дружества, за дъщерните дружества или клонове и за броя на работниците и служителите в тях с цел създаване на специален орган за преговори.

Представители на работниците и служителите в специалния орган за преговори и в представителния орган при създаване на европейско

търговско дружество

Чл. 13. (1) Работниците и служителите в дружества, които осъществяват стопанска дейност на територията на Република България и участват в създаването на европейско търговско дружество, избират на общо събрание, свикано по реда на чл. 6а от Кодекса на труда, свои представители за участие в специалния орган за преговори по чл. 14 .

(2) Работниците и служителите по ал. 1 избират и свои представители в представителния орган по чл. 17 , независимо дали този орган се създава в Република България или в друга държава членка.

(3) Общото събрание може да предостави функциите по ал. 1 и 2 на определени от ръководствата на синдикалните организации в предприятието представители или на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда.

(4) Кандидатури за избор на представители на работниците и служителите могат да се предлагат от отделен работник или служител, групи работници и служители, както и от синдикалните организации в предприятието.

(5) Общото събрание приема решенията си по ал. 1 - 3 с обикновено мнозинство от присъстващите.

(6) Броят на представителите по ал. 1 и 2 се определя според съотношението на броя на работниците и служителите в участващите дружества и в съответните дъщерни дружества или клонове, осъществяващи стопанска дейност на територията на Република България, към броя на работниците и служителите в участващите дружества и в съответните дъщерни дружества или клонове във всички държави членки, като за 10 на сто от общия брой се полага едно място.

(7) Когато съотношението по ал. 6 се промени, броят на представителите на работниците и служителите се привежда в съответствие с настъпилите промени.

(8) Когато европейското търговско дружество се създава чрез сливане или вливане, се избират допълнителни членове, така че да се гарантира включването в специалния орган за преговори най-малко на един представител от всяко от слелите или влелите се дружества или клонове, за които се предвижда да се прекратят, при условие че:

1. броят на допълнителните членове не надхвърля 20 на сто от броя на членовете,

определени съгласно ал. 6, и

2. съставът на специалния орган за преговори не води до двойно представителство на едни и същи работници и служители.

(9) Когато броят на сливащите се или вливащите се дружества надхвърля ограничението по ал. 8, т. 1, допълнителните места се разпределят между дружествата на различните държави членки по низходящ ред според броя на наетите в тях работници и служители.

(10) При избора на представители на работниците и служителите по ал. 1 участващите дружества, които осъществяват стопанска дейност на територията на Република България, могат да се споразумеят, без да се превишава общият брой на членовете на специалния орган за преговори, който съответства на съотношението по ал. 6 и на изискванията на ал. 8, всяко от тях да има свой представител в този орган.

Правила за работа на специалния орган за преговори

Чл. 14. (1) Специалният орган за преговори и органите за управление на участващите дружества определят чрез писмено споразумение условията за участие на работниците и служителите в европейското търговско дружество.

(2) Преди сключването на споразумението органите за управление на участващите дружества информират специалния орган за преговори за плана и процеса на създаване на европейското търговско дружество до неговото регистриране.

(3) В специалния орган за преговори всеки член има право на един глас. Специалният орган за преговори приема решенията си с абсолютно мнозинство от членовете си, при условие че те представляват абсолютно мнозинство от работниците и служителите в европейското търговско дружество.

(4) Ако резултатът от преговорите води до намаляване правата на участие, изискваното мнозинство по ал. 3 е две трети от членовете на специалния орган за преговори, които представляват най-малко две трети от работниците и служителите, включително гласовете на членовете, представляващи работниците и служителите, наети поне в две държави членки, когато:

1. европейското търговско дружество е създадено чрез сливане или вливане, ако участието обхваща най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в участващите дружества, или

2. европейското търговско дружество е учредено чрез създаване на холдингово или дъщерно дружество, ако участието обхваща най-малко 50 на сто от общия брой на работниците и служителите в участващите дружества.

(5) Специалният орган за преговори се подпомага от определени от него експерти и от представители на представителните синдикални организации в Европейския съюз. По

негова покана експертите могат да присъстват на преговорите със съвещателен глас.

(6) Специалният орган за преговори може да реши да не започва преговори или да преустанови започнати преговори и да реши да прилага правилата за информиране и консултиране с работниците и служителите, които са в сила в държавите членки, където европейското търговско дружество има работници и служители. Това решение спира провеждането на процедурата по сключване на споразумението.

(7) Решението по ал. 6 се приема с мнозинство две трети от членовете на специалния орган за преговори, ако те са представители на най-малко две трети от работниците и служителите в европейското търговско дружество и са представители на работниците и служителите в най-малко две държави членки.

(8) Когато европейското търговско дружество се създава чрез преобразуване и има правила за участие на работниците и служителите в дружеството, което ще се преобразува, разпоредбите на ал. 6 и 7 не се прилагат.

(9) По писмена молба на най-малко 10 на сто от работниците и служителите в европейското търговско дружество, дъщерните му дружества или клонове или на техните представители специалният орган за преговори може да се свика на заседание отново най-малко две години след приемането на решението по ал. 6, освен ако страните се споразумеят да възобновят преговорите по-рано. Ако специалният орган за преговори реши да възобнови преговорите, но не се стигне до споразумение, разпоредбите на чл. 17 - 19 не се прилагат.

(10) Разходите, свързани с дейността на специалния орган за преговори, са за сметка на участващите дружества.

Съдържание на споразумението

Чл. 15. (1) Специалният орган за преговори и органите за управление на участващите дружества преговарят в дух на сътрудничество за постигане на споразумение за условията на участие на работниците и служителите в европейското търговско дружество.

(2) Преговорите по чл. 14 започват непосредствено след създаването на специалния орган за преговори и могат да продължат до 6 месеца. Страните могат да се споразумеят да удължат преговорите след този срок, но за не повече от общо една година от създаването на специалния орган за преговори.

(3) Със споразумението се определят:

1. дружествата, за които се прилага споразумението;
2. съставът, броят на членовете и разпределението на местата в представителния орган;

3. функциите и начинът на информиране и консултиране с представителния орган;
4. периодичността на заседанията на представителния орган;
5. финансовите и материалните средства, които се предоставят на представителния орган;
6. условията за прилагане на една или повече процедури за информиране и консултиране, когато страните са приели решение да установят такива процедури, вместо да създават представителен орган;
7. същността на условията за участие на работниците и служителите, когато страните са приели решение да създадат такива условия, включително броят на членовете в управителния или надзорния орган на европейското търговско дружество, които работниците и служителите имат право да определят, посочват, препоръчват или да се противопоставят на тяхното избиране, процедурите за това и техните права;
8. случаите, при които споразумението може да бъде изменено, както и редът за това; споразумението се изменя, когато това се налага поради настъпване на структурни промени в дружеството или неговите дъщерни дружества, или клоновете му след създаването им;
9. датата на влизане в сила на споразумението и срокът на действието му;
10. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(4) Със споразумението по ал. 1 страните могат да решат при създаване на представителния орган да приложат стандартните правила по чл. 17 - 19 .

(5) В случаите по ал. 3, т. 7 в споразумението трябва да се предвиди най-малко същото ниво на всички елементи на участието на работниците и служителите, каквото е съществувало в дружеството преди преобразуването му в европейско търговско дружество.

Прилагане на стандартни правила

Чл. 16. (1) Когато специалният орган за преговори и органите за управление на участващите дружества са приели решение по чл. 15, ал. 4 , се прилагат стандартните правила за създаване, информиране и консултиране с представителния орган и на участие по чл. 17 - 19 .

(2) Стандартните правила по чл. 17 - 19 се прилагат и когато специалният орган за преговори и органите за управление на участващите дружества не са постигнали споразумение в сроковете по чл. 15, ал. 2 и органът за управление на всяко от участващите дружества е приел решение да приложи стандартните правила по отношение на европейското търговско дружество и да продължи регистрацията му и специалният орган за преговори не е приел предвиденото в чл. 14, ал. 6 решение да прилага правилата за

информирани и консултирани с работниците и служителите, които са в сила в държавите членки, където европейското търговско дружество има работници и служители.

(3) Стандартните правила на участие по чл. 19 се прилагат спрямо европейско търговско дружество със седалище в Република България в случаите, когато:

1. в дружеството, което се преобразува в европейско търговско дружество, са се прилагали правила за участие на работниците и служителите в управителните или надзорните му органи, или

2. преди регистрирането на европейското търговско дружество, учредено чрез създаване на холдингово или дъщерно дружество, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите дружества, които са обхващали най-малко 50 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, или

3. преди регистрирането на европейското търговско дружество, учредено чрез създаване на холдингово или дъщерно дружество, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите дружества, които са обхващали най-малко 50 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, и ако специалният орган за преговори приеме такова решение, или

4. преди регистрирането на европейското търговско дружество, учредено чрез сливане или вливане, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите дружества, които са обхващали най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, или

5. преди регистрирането на европейското търговско дружество, учредено чрез сливане или вливане, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите дружества, които са обхващали най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, и ако специалният орган за преговори приеме такова решение.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3, ако са се прилагали повече от една форми на участие в различните участващи дружества, специалният орган за преговори приема решение кои от тези форми да се прилагат в европейското търговско дружество, като информира за това органите за управление на дружествата.

Стандартни правила за създаване на представителен орган

Чл. 17. (1) Когато европейско търговско дружество е със седалище в Република България, след регистрацията му се създава представителен орган на работниците и служителите с цел да се осигурят условия за участието им в дейността му.

(2) Представителният орган включва работници и служители в европейското търговско дружество и в неговите дъщерни дружества и клонове, които се избират или определят в съответствие с националното законодателство и/или националната практика на държавата членка, където се провежда изборът.

(3) Представителният орган приема правилник за работата си.

(4) Когато численият състав на представителния орган позволява това, той избира от своите членове постоянен комитет в състав не повече от трима членове.

(5) Представителният орган уведомява органа за управление на европейското търговско дружество за своя състав.

(6) До 4 години след създаването му представителният орган преценява дали да започне преговори за сключване на споразумение по чл. 15 или да продължи да прилага стандартните правила по чл. 18 и 19 . В случай че представителният орган приеме решение да започне преговори, той изпълнява функциите на специалния орган за преговори по чл. 14 .

(7) В случаите по ал. 6, ако до крайния срок за приключване на преговорите по чл. 15, ал. 2 не е постигнато споразумение, се прилагат стандартните правила по чл. 18 и 19 .

Стандартни правила за информиране и консултиране с представителния орган

Чл. 18. (1) На представителния орган се предоставя информация и с него се провеждат консултации по общи въпроси, свързани с европейското търговско дружество и неговите дъщерни дружества или клонове в друга държава членка или които са извън правомощията на органите за управление в отделната държава членка.

(2) Информирането и консултирането с представителния орган се осъществява на съвместно заседание с органа за управление на европейското търговско дружество, провеждано най-малко веднъж годишно. За заседанието се уведомяват местните органи за управление на дружеството.

(3) Въз основа на доклад от органа за управление за състоянието и перспективите за развитие на европейското търговско дружество на заседанието се обсъждат:

1. структурата;
2. икономическото и финансовото състояние;
3. очакваното развитие на дейността;
4. състоянието и възможните тенденции в трудовата заетост;
5. инвестициите и съществените промени в организацията;
6. въвеждането на нови методи на работа или производствени процеси;
7. прехвърлянето на производства, преобразуването на дружеството, намаляването обема на работа или закриването на дъщерни дружества, клонове или обособени части от тях;

8. предстоящите масови уволнения;

9. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(4) Органът за управление на европейското търговско дружество предоставя на представителния орган дневния ред за своите заседания или при необходимост - за заседанията на надзорния орган, както и копия от всички документи, предоставени на общото събрание на акционерите.

(5) При изключителни обстоятелства, които засягат съществено интересите на работниците и служителите преместване в друга държава, прехвърляне, закриване на дъщерни дружества или клонове, или масови уволнения, представителният орган или по негово решение - избраният постоянен комитет, има право да изисква насрочване на заседание с органа за управление на европейското търговско дружество или с друг орган за управление, за да бъде информиран и с него да се проведат консултации за мерките, които се отнасят до работниците и служителите.

(6) Ако в случаите по ал. 5 органът за управление реши да не предприема мерки, представителният орган има право да изиска нова среща за постигане на споразумение.

(7) Когато заседанието по ал. 5 е организирано с постоянния комитет, в него имат право да участват и членовете на представителния орган, които представляват пряко засегнатите от съответните мерки работници и служители.

(8) Проведените заседания не засягат правомощията на органа за управление.

(9) Преди заседанието с органа за управление на европейското търговско дружество представителният орган или постоянният комитет, както и членовете на представителния орган по ал. 7, имат право да заседават без присъствието на представители на органа за управление.

(10) При спазване разпоредбите на чл. 29 членовете на представителния орган информират представителите на работниците и служителите в европейското търговско дружество и в неговите дъщерни дружества и клонове за съдържанието на предоставената информация и за резултатите от проведените консултации.

(11) Представителният орган или постоянният комитет се подпомагат от определени от тях експерти.

(12) Разходите за дейността на представителния орган са за сметка на европейското търговско дружество. То осигурява на членовете на органа финансови и материални средства, необходими за изпълнението на техните задължения. Ако не е уговорено друго, то поема и разходите по организирането на заседанията и осигуряването на превод, по настаняването и пътните разноски на членовете на представителния орган и на постоянния комитет.

Стандартни правила на участие

Чл. 19. (1) Когато се създава европейско търговско дружество със седалище в Република България, работниците и служителите в европейското търговско дружество, в неговите дъщерни дружества и клонове, както и техният представителен орган, имат право да избират, определят, препоръчват или да се противопоставят на определен брой членове от управителния или надзорния орган на дружеството, който съответства на нивото на участие в управлението преди регистрирането му.

(2) Когато европейското търговско дружество със седалище в Република България е създадено чрез преобразуване, правилата на участие на работниците и служителите в представителните и надзорните органи, които са се прилагали преди регистрацията на дружеството, се прилагат и след създаването му.

(3) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага, ако преди регистрирането на европейското търговско дружество в Република България нито едно от участващите дружества не е прилагало правила на участие.

(4) Представителният орган приема решение за разпределението на местата в управителния или надзорния орган между членовете, които представляват работниците и служителите от различни държави членки, или за начина, по който работниците и служителите могат да препоръчват или да се противопоставят на избирането на членове на тези органи според пропорционалното им представителство във всяка държава членка.

(5) Ако работниците и служителите в една или повече държави членки не са обхванати от пропорционалния критерий по ал. 4, представителният орган определя член от една от тези държави членки.

(6) Всяка държава членка разпределя определените и по ал. 4 места съгласно националното си законодателство и/или установената национална практика.

(7) Всеки член на управителния или на надзорния орган на европейското търговско дружество, избран, определен или препоръчан от представителния орган или от работниците и служителите, има същите права и задължения като представителите на акционерите, включително право на глас.

(8) Когато в българското законодателство са установени правила, различни от стандартните правила на участие, те не се прилагат.

Глава четвърта **ИНФОРМИРАНЕ И КОНСУЛТИРАНЕ С** **РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ ПРИ** **СЪЗДАВАНЕ НА** **ЕВРОПЕЙСКО КООПЕРАТИВНО ДРУЖЕСТВО**

Задължение за информиране

Чл. 20. Когато органите за управление на юридическите лица изготвят проект за създаване на европейско кооперативно дружество, органите за управление на юридическите лица, които осъществяват дейност на територията на Република България, участващи в създаването на европейско кооперативно дружество, предприемат необходимите мерки, като непосредствено след изготвянето на проекта предоставят на ръководствата на синдикалните организации в предприятието и на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда информация за участващите юридически лица и дъщерните дружества и клонове, както и за броя на работниците и служителите в тях с цел създаване на специален орган за преговори.

Представители на работниците и служителите в специалния орган за преговори и в представителния орган при създаване на европейско

кооперативно дружество

Чл. 21. (1) Работниците и служителите в дружества, които осъществяват стопанска дейност на територията на Република България и участват в създаването на европейско кооперативно дружество, избират на общо събрание, свикано по реда на чл. 6а от Кодекса на труда, свои представители за участие в специалния орган за преговори по чл. 22 .

(2) Работниците и служителите по ал. 1 избират и свои представители в представителния орган по чл. 25 , независимо дали този орган се създава в Република България или в друга държава членка.

(3) Общото събрание може да предостави функциите по ал. 1 и 2 на определени от ръководствата на синдикалните организации в предприятието представители или на представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда.

(4) Кандидатури за избор на представители на работниците и служителите може да се предлагат от отделен работник или служител, групи работници и служители, както и от синдикалните организации в предприятието.

(5) Общото събрание приема решенията по ал. 1 - 3 с обикновено мнозинство от присъстващите.

(6) Броят на представителите по ал. 1 и 2 се определя според съотношението на броя на работниците и служителите в участващите юридически лица и дъщерните дружества и клонове, които осъществяват стопанска дейност на територията на Република България, към броя на работниците и служителите в участващите юридически лица и дъщерните дружества и клонове във всички държави членки, като за 10 на сто от общия брой се полага едно място.

(7) Когато съотношението по ал. 6 се промени, броят на представителите на работниците и служителите се привежда в съответствие с настъпилите промени, като се

полагат усилия за спазване принципа на равенство между мъжете и жените.

(8) Когато европейското кооперативно дружество се създава чрез сливане, се избират допълнителни членове, така че да се гарантира включването в специалния орган за преговори най-малко на един представител от всяка от слелите се кооперации, която е регистрирана и е наела работници и служители в Република България и за която се предвижда да се прекрати, при условие че:

1. броят на допълнителните членове не надхвърля 20 на сто от броя на членовете, определени съгласно ал. 6, и

2. съставът на специалния орган за преговори не води до двойно представителство на едни и същи работници и служители.

(9) Когато броят на сливащите се кооперации надхвърля ограничението по ал. 8, т. 1, то допълнителните места се разпределят между кооперациите на различните държави членки по низходящ ред според броя на наетите в тях работници и служители.

(10) При избора на представители на работниците и служителите по ал. 1 участващите юридически лица и дъщерните дружества и клонове, които осъществяват стопанска дейност на територията на Република България, могат да се споразумеят, без да се превишава общият брой на членовете на специалния орган за преговори, който съответства на съотношението по ал. 6 и на изискванията на ал. 8, всяко от тях да има свой представител в този орган, като се полагат усилия за спазване принципа на равенство между мъжете и жените.

Правила за работа на специалния орган за преговорите

Чл. 22. (1) Специалният орган за преговори и органите за управление на участващите юридически лица определят чрез писмено споразумение условията за участие на работниците и служителите в европейското кооперативно дружество.

(2) Преди сключването на споразумението органите за управление на участващите юридически лица информират специалния орган за преговори за проекта и процеса на създаване на европейското кооперативно дружество до неговото регистриране.

(3) В специалния орган за преговори всеки член има право на един глас. Специалният орган за преговори приема решенията си с абсолютно мнозинство от членовете си, при условие че те представляват абсолютно мнозинство от работниците и служителите в европейското кооперативно дружество.

(4) Ако резултатът от преговорите води до намаляване на правата на участие, изискваното мнозинство по ал. 3 е две трети от членовете на специалния орган за преговори, които представляват най-малко две трети от работниците и служителите, включително гласовете на членовете, представляващи работниците и служителите, наети поне в две държави членки, когато:

1. европейското кооперативно дружество е създадено чрез сливане, ако участието обхваща най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в участващите юридически лица, или

2. европейското кооперативно дружество е създадено по друг начин, предвиден в Регламент 1435/2003/ЕС на Съвета, ако участието обхваща най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в участващите юридически лица.

(5) Специалният орган за преговори може да бъде подпомаган от определени от него експерти и от представители на представителните синдикални организации в Европейския съюз. По негова покана експертите могат да присъстват на преговорите със съвещателен глас.

(6) Специалният орган за преговори може да реши да не започва преговори или да преустанови започнати преговори и да реши да прилага правилата за информиране и консултиране с работниците и служителите, които са в сила в държавите членки, където европейското кооперативно дружество има работници и служители. Това решение спира провеждането на процедурата за сключване на споразумението.

(7) Решението по ал. 6 се приема с мнозинство две трети от членовете на специалния орган за преговори, ако те са представители на най-малко две трети от работниците и служителите в европейското кооперативно дружество и са представители на работниците и служителите в най-малко две държави членки.

(8) Когато европейското кооперативно дружество се създава чрез преобразуване и има правила за участие на работниците и служителите в кооперацията, която ще се преобразува, разпоредбите на ал. 6 и 7 не се прилагат.

(9) По писмена молба на най-малко 10 на сто от работниците и служителите в европейското кооперативно дружество, дъщерните му дружества и клонове или на техните представители специалният орган за преговори може да се свика на заседание отново най-малко две години след приемането на решението по ал. 6, освен ако страните се споразумеят да възобновят преговорите по-рано. Ако специалният орган за преговори реши да възобнови преговорите, но не се стигне до споразумение, разпоредбите на чл. 25 - 27 не се прилагат.

(10) Разноските, свързани с дейността на специалния орган за преговори, са за сметка на участващите юридически лица.

Съдържание на споразумението

Чл. 23. (1) Специалният орган за преговори и органите за управление на участващите юридически лица преговарят в дух на сътрудничество за постигане на споразумение за условията на участие на работниците и служителите в европейското кооперативно дружество.

(2) Преговорите по чл. 22 започват непосредствено след създаването на специалния

орган за преговори и могат да продължат до 6 месеца. Страните могат да се споразумеят да удължат преговорите след този срок, но за не повече от общо една година от създаването на специалния орган за преговори.

(3) Със споразумението се определят:

1. юридическите лица, за които се прилага споразумението;
2. съставът, броят на членовете и разпределението на местата в представителния орган;
3. функциите и начинът на информиране и консултиране с представителния орган;
4. периодичността на заседанията на представителния орган;
5. финансовите и материалните средства, които се предоставят на представителния орган;
6. условията за прилагане на една или повече процедури за информиране и консултиране, когато страните са приели решение да установят такива процедури, вместо да създават представителен орган;
7. същността на условията за участие на работниците и служителите, когато страните са приели решение да създадат такива условия, включително броят на членовете в управителния или надзорния орган на европейското кооперативно дружество, които работниците и служителите имат право да определят, посочват, препоръчват или да се противопоставят на тяхното избиране, процедурите за това и техните права;
8. случаите, при които споразумението може да бъде изменено, както и редът за това; споразумението се изменя, когато това се налага поради настъпване на структурни промени в кооперативното дружество, неговите дъщерни дружества или клоновете му след създаването им;
9. датата на влизане в сила на споразумението и срокът на действието му;
10. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(4) Със споразумението по ал. 1 страните могат да решат при създаване на представителния орган да приложат стандартните правила на чл. 25 - 27 .

(5) В случаите по ал. 3, т. 7 в споразумението трябва да се предвиди най-малко същото ниво на всички елементи на участието на работниците и служителите, каквото е съществувало в кооперацията преди преобразуването ѝ в европейско кооперативно дружество.

Прилагане на стандартни правила

Чл. 24. (1) Когато специалният орган за преговори и органите за управление на участващите юридически лица са приели решение по чл. 23, ал. 4, се прилагат стандартните правила за създаване, информиране и консултиране с представителния орган и на участие по чл. 25 - 27.

(2) Стандартните правила по чл. 25 - 27 се прилагат и когато специалният орган за преговори и органите за управление на участващите юридически лица не са постигнали споразумение в сроковете по чл. 23, ал. 2 и органът за управление на всяко от участващите юридически лица е приел решение да приложи стандартните правила по отношение на европейското кооперативно дружество и да продължи регистрацията му и специалният орган за преговори не е приел предвиденото в чл. 22, ал. 6 решение да прилага правилата за информиране и консултиране с работниците и служителите, които са в сила в държавите членки, където европейското кооперативно дружество има работници и служители.

(3) Стандартните правила на участие по чл. 27 се прилагат спрямо европейско кооперативно дружество със седалище в Република България в случаите, когато:

1. в кооперацията, която се преобразува в европейско кооперативно дружество, са се прилагали правила на участие на работниците и служителите в управителните или надзорните й органи, или

2. преди регистрирането на европейското кооперативно дружество, създадено по друг начин, предвиден в Регламент 1435/2003/ЕС на Съвета, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, които са обхващали най-малко 50 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, или

3. преди регистрирането на европейското кооперативно дружество, създадено по друг начин, предвиден в Регламент 1435/2003/ЕС на Съвета, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, които са обхващали най-малко 50 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, и ако специалният орган за преговори приеме такова решение, или

4. преди регистрирането на европейското кооперативно дружество, създадено чрез сливане, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, които са обхващали най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, или

5. преди регистрирането на европейското кооперативно дружество, създадено чрез сливане, са се прилагали форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, които са обхващали най-малко 25 на сто от общия брой на работниците и служителите в тях, и ако специалният орган за преговори приеме такова решение.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3, ако са се прилагали повече от една форми на участие в различните участващи юридически лица, специалният орган за преговори приема решение кои от тези форми да се прилагат в европейското кооперативно дружество, като информира за това органите за управление на участващите юридически лица.

Стандартни правила за създаване на представителен орган

Чл. 25. (1) Когато европейско кооперативно дружество е със седалище в Република България, след регистрацията му се създава представителен орган на работниците и служителите с цел да се осигурят условия за участието им в дейността му.

(2) Представителният орган включва работници и служители в европейското кооперативно дружество и в неговите дъщерни дружества и клонове, които се избират или определят в съответствие с националното законодателство и/или националната практика на държавата членка, където се провежда изборът.

(3) Представителният орган приема правилник за работата си.

(4) Когато численият състав на представителния орган позволява това, той избира от своите членове постоянен комитет в състав не повече от трима членове.

(5) Представителният орган уведомява органа за управление на европейското кооперативно дружество за своя състав.

(6) До 4 години след създаването му представителният орган преценява дали да започне преговори за сключване на споразумение по чл. 23 , или да продължи да прилага стандартните правила по чл. 26 и 27 . В случай че представителният орган приеме решение да започне преговори, той изпълнява функциите на специалния орган за преговори по чл. 22 .

(7) В случаите по ал. 6, ако до крайния срок за приключване на преговорите по чл. 23, ал. 2 не е постигнато споразумение, се прилагат стандартните правила по чл. 26 и 27 .

Стандартни правила за информиране и консултиране с представителния орган

Чл. 26. (1) На представителния орган се предоставя информация и с него се провеждат консултации по общи въпроси, свързани с европейското кооперативно дружество и неговите дъщерни дружества или клонове в друга държава членка, или които са извън правомощията на органите за управление в отделната държава членка.

(2) Информирането и консултирането с представителния орган се осъществява на съвместно заседание с органа за управление на европейското кооперативно дружество, провеждано най-малко веднъж годишно. За заседанието се уведомяват местните органи за управление на дружеството.

(3) Въз основа на доклад от органа за управление за състоянието и перспективите за развитие на европейското кооперативно дружество на заседанието се обсъждат:

1. структурата;
2. икономическото и финансовото състояние;

3. очакваното развитие на дейността;
4. мерките, свързани със социалната политика;
5. състоянието и възможните тенденции в трудовата заетост;
6. инвестициите и съществените промени в организацията;
7. въвеждането на нови методи на работа или производствени процеси;
8. прехвърлянето на производства, преобразуването, намаляването обема на работа или закриването на дъщерни дружества, клонове или обособени части от тях;
9. предстоящите масови уволнения;
10. други въпроси от взаимен интерес за страните.

(4) Органът за управление на европейското кооперативно дружество предоставя на представителния орган дневния ред за своите заседания или при необходимост - за заседанията на надзорния орган, както и копия от всички документи, предоставени на общото събрание на неговите членове.

(5) При изключителни обстоятелства, които засягат съществено интересите на работниците и служителите преместване в друга държава, прехвърляне, закриване на дъщерни дружества или клонове или масови уволнения, представителният орган или по негово решение - избраният постоянен комитет, има право да изисква насрочване на заседание с органа за управление на европейското кооперативно дружество или с друг орган за управление, за да бъде информиран и с него да се проведат консултации за мерките, които се отнасят до работниците и служителите.

(6) Ако в случаите по ал. 5 органът за управление реши да не предприема мерки, представителният орган има право да изиска нова среща за постигане на споразумение.

(7) Когато заседанието по ал. 5 е организирано с постоянния комитет, в него имат право да участват и членовете на представителния орган, които представляват пряко засегнатите от съответните мерки работници и служители.

(8) Проведените заседания не засягат правомощията на органа за управление.

(9) Преди заседанието с органа за управление на европейското кооперативно дружество представителният орган или постоянният комитет, както и членовете на представителния орган по ал. 7, имат право да заседават без присъствието на представители на органа за управление.

(10) При спазване разпоредбите на чл. 29 членовете на представителния орган информират представителите на работниците и служителите в европейското кооперативно дружество и в неговите дъщерни дружества и клонове за съдържанието на предоставената

информация и за резултатите от проведените консултации.

(11) Представителният орган или постоянният комитет се подпомагат от определени от тях експерти.

(12) Разходите за дейността на представителния орган са за сметка на европейското кооперативно дружество. То осигурява на членовете на органа финансови и материални средства, необходими за изпълнението на техните задължения. Ако не е уговорено друго, то поема и разходите по организирането на заседанията и осигуряването на превод, по настаняването и пътните разноски на членовете на представителния орган и на постоянния комитет.

Стандартни правила на участие

Чл. 27. (1) Когато се създава европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, работниците и служителите в европейското кооперативно дружество, в неговите дъщерни дружества и клонове, както и техният представителен орган, имат право да избират, определят, препоръчват или да се противопоставят на определен брой членове от управителния или надзорния орган на дружеството, който съответства на нивото на участие в управлението преди регистрирането му.

(2) Когато европейското кооперативно дружество със седалище в Република България е създадено чрез преобразуване, правилата на участие на работниците и служителите в представителните и надзорните органи, които са се прилагали преди регистрацията на дружеството, се прилагат и след създаването му.

(3) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага, ако преди регистрирането на европейското кооперативно дружество в Република България нито едно от участващите дружества не е прилагало правила на участие.

(4) Представителният орган приема решение за разпределението на местата в управителния или надзорния орган между членовете, които представляват работниците и служителите от различни държави членки, или за начина, по който работниците и служителите могат да препоръчват или да се противопоставят на избирането на членове на тези органи според пропорционалното им представителство във всяка държава членка.

(5) Ако работниците и служителите в една или повече държави членки не са обхванати от пропорционалния критерий по ал. 4, представителният орган определя член от една от тези държави членки.

(6) Всяка държава членка разпределя определените ѝ по ал. 4 места съгласно националното си законодателство и/или установената национална практика.

(7) Всеки член на управителния или на надзорния орган на европейското кооперативно дружество, който е избран, определен или препоръчан от представителния орган или от работниците и служителите, има същите права и задължения като членовете на кооперациите, включително право на глас.

(8) Когато в българското законодателство са установени правила, различни от стандартните правила на участие, те не се прилагат.

Прилагане на стандартни правила за информиране, консултиране и на участие в европейско кооперативно дружество, създадено изключително

от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица

Чл. 28. (1) Разпоредбите на чл. 25 - 27 се прилагат и спрямо европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, което е създадено изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели най-малко 50 работници и служители поне в две държави членки.

(2) Разпоредбите на чл. 25 - 27 се прилагат и в европейско кооперативно дружество със седалище в Република България, създадено изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели по-малко от 50 работници и служители поне в две държави членки, когато след регистрацията на дружеството най-малко една трета от общия брой на работниците и служителите в европейското кооперативно дружество с неговите дъщерни дружества и клонове поне в две различни държави членки поискат това, или ако общият брой на работниците и служителите достигне или превиши 50 работници и служители най-малко в две държави членки.

(3) Извън случаите по ал. 2, когато европейското кооперативно дружество е със седалище в Република България и е създадено изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели по-малко от 50 работници и служители поне в две държави членки, се прилагат разпоредбите на Кодекса на труда за информирането и консултирането с работниците и служителите. Разпоредбите на Кодекса на труда се прилагат и когато дъщерните дружества и клонове на европейското кооперативно дружество се намират на територията на Република България.

(4) Когато европейското кооперативно дружество или неговите дъщерни дружества и клонове, създадени изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели по-малко от 50 работници и служители поне в две държави членки, преместят седалището си от друга държава членка в Република България, съществуващите правила на участие на работниците и служителите продължават да се прилагат, ако те са по-благоприятни от установените с този закон.

Глава пета

ПОВЕРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Предоставяне на поверителна информация

Чл. 29. (1) Предоставянето на информация на европейския работнически съвет или на представителния орган в европейското търговско или кооперативно дружество, или на определените от тях експерти, разпространяването на която може да увреди законните

интереси на предприятията по чл. 4, ал. 2, 5 или 6 и дружествата по чл. 12 и 20 , може да се направи с изискване за поверителност.

(2) Лицата, на които е предоставена поверителна информация по ал. 1, не могат да я разпространяват на останалите работници и служители и на трети лица. Те имат това задължение и след изтичането на мандата им и независимо каква е тяхната или на определените експерти месторабота.

(3) Когато характерът на информацията по ал. 1 може да наруши сериозно функционирането на предприятията или дружествата или да бъде в тяхна вреда, органите за управление могат да откажат предоставянето ѝ въз основа на обективна преценка.

(4) При отказ да се предостави информация по ал. 3 и възникнал спор относно неговата основателност страните могат да потърсят съдействие за уреждане на спора чрез посредничество и/или доброволен арбитраж от Националния институт за помирение и арбитраж.

Отговорност за разпространяване на поверителна информация

Чл. 30. Лицата, на които е предоставена информация с изискване за поверителност, отговарят за вредите, които са причинени на съответните предприятия и дружества от неизпълнение на задължението за неразпространяването ѝ.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Държави членки" са държавите - членки на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство.

2. "Многонационално предприятие" е всяко предприятие с най-малко 1000 работници и служители в държавите членки и с най-малко 150 работници и служители във всяка от най-малко две държави членки. Численият състав на работниците и служителите се определя на база средния брой на работещите през предходните 24 месеца, в който се включват всички работници и служители, които са или са били в трудово правоотношение с предприятието, независимо от срока на договора и продължителността на тяхното работно време. Информацията за броя на работниците и служителите трябва да е на разположение на органа за управление, който осигурява условия и средства за създаването на европейски работнически съвет или друга процедура за информиране и консултиране с работниците и служителите, при поискване от негова страна.

3. "Група предприятия" са контролиращо предприятие и контролираните от него предприятия, която има най-малко 1000 работници и служители в държавите членки, най-малко две предприятия от групата в различни държави членки и поне две предприятия от групата с най-малко 150 работници и служители в две различни държави членки. Численият състав на работниците и служителите се определя на база средния брой на

работещите през предходните 24 месеца, в който се включват всички работници и служители, които са или са били в трудово правоотношение с предприятието, независимо от срока на договора и продължителността на тяхното работно време. Информацията за броя на работниците и служителите трябва да е на разположение на органа за управление, който осигурява условия и средства за създаването на европейски работнически съвет или друга процедура за информиране и консултиране с работниците и служителите, при поискване от негова страна.

4. "Централен орган за управление" е управителният орган на многонационалното предприятие или на контролиращото предприятие в група предприятия.

5. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) "Контролиращо предприятие" е предприятие, което може да упражнява доминиращо влияние по отношение на дейността на друго контролирано предприятие, чрез финансово участие, собственост, начин на управление или по друг начин. Когато контролираното предприятие е дружество по смисъла на чл. 3, параграф 5, буква "а" или "в" от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия, дружеството, което има участие в него, не се смята за контролиращо предприятие.

Възможността да се упражнява доминиращо влияние се предполага до доказване на противното, когато контролиращото предприятие пряко или непряко:

а) притежава преимуществен дял от записания капитал на контролираното предприятие, или

б) контролира мнозинството от гласовете, свързани с емитирания от контролираното предприятие акционерен капитал, или

в) може да определя повече от половината от членовете на управителен или надзорен орган на контролираното предприятие.

Когато две или повече предприятия от групата отговарят на едно или повече от изискванията по букви "а" - "в", за контролиращо предприятие се смята предприятието, което може да определя повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на контролираното предприятие, до момента, в който друго предприятие докаже, че има доминиращо влияние.

Правата на контролиращото предприятие във връзка с гласуването или определянето включват правата на всяко друго контролирано предприятие, както и правата на всяко лице или орган, действащ от негово или от свое име, но за сметка на контролиращото предприятие или на всяко друго контролирано предприятие.

Не е налице доминиращо влияние, когато компетентен орган на контролиращото предприятие в изпълнение на правомощията си предприема действия за ликвидация, закриване, обявяване в несъстоятелност или неплатежоспособност, преобразуване или други аналогични процедури.

В случаите по чл. 4, ал. 5 и 6 предприятието със седалище в Република България се смята за контролиращо предприятие.

6. "Клон" е организационно и икономически обособено образувание.

7. "Европейско търговско дружество" е дружество, създадено съгласно Регламент 2157/2001/ЕС на Съвета.

8. "Участващи дружества" са юридическите лица, които пряко участват в създаването на европейско търговско дружество.

9. "Европейско кооперативно дружество" е дружество, създадено съгласно Регламент 1435/2003/ЕС на Съвета.

10. "Участващи юридически лица" са юридическите лица, които пряко участват в създаването на европейско кооперативно дружество.

11. "Дъщерно дружество" е контролирано предприятие, над което друго дружество или участващо юридическо лице упражнява доминиращо влияние по отношение на дейността му по смисъла на т. 5.

12. "Съответно дъщерно дружество или клон" е дъщерно дружество или клон на участващо дружество или на участващо юридическо лице, на което се предлага да стане дъщерно дружество или клон на европейско търговско дружество или европейско кооперативно дружество при създаването му.

13. "Специален орган за преговори" е органът, който е създаден по реда на чл. 6 , 14 или 22 с цел воденето на преговори със съответния орган за управление.

14. "Европейски работнически съвет" е съветът, създаден съгласно споразумението по чл. 8 или съгласно разпоредбите на стандартните правила по чл. 9 и 10 .

15. "Представителен орган" е органът, представляващ работниците и служителите, който е създаден съгласно споразумението по чл. 15 или 23 или съгласно разпоредбите на стандартните правила по чл. 17 или 25 .

16. "Представители на работниците и служителите" са представителите на работниците и служителите, избрани или определени в съответствие с националното законодателство и/или установената национална практика.

16а. (Нова - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) "Транснационални въпроси" са въпросите, засягащи многонационалното предприятие или групата предприятия или най-малко две предприятия или клонове на многонационалното предприятие или от групата предприятия, които се намират в две различни държави членки.

17. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) "Информиране" е предоставяне на данни от органите за управление по чл. 4, 12 и 20 на представителите на работниците и

служителите с цел да се запознаят с разглеждания въпрос и да го проучат. Информирането се осъществява в подходящ момент, за да не се забавя процесът на вземане на решенията, по подходящ начин и с подходящо съдържание, които позволяват на представителите на работниците и служителите да извършат задълбочена оценка на евентуалното въздействие на предвидените мерки и по целесъобразност да подготвят консултации с компетентния орган на многонационалното предприятие или групата предприятия.

18. (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.) "Консултиране" е установяване на диалог и размяна на мнения между представителите на работниците и служителите и/или техния представителен орган и съответните органи за управление по чл. 4, 12 и 20 или всяко друго по-подходящо ниво на управление в подходящ момент, по подходящ начин и с подходящо съдържание, които позволяват на представителите на работниците и служителите въз основа на предоставената информация и без да се засягат отговорностите на управлението, да изразят в разумен срок становището си по предложените мерки - предмет на консултирането, което може да се отчете при вземането на решения в рамките на многонационалното предприятие или групата предприятия.

19. "Участие на работниците и служителите" е всяка форма на информиране, консултиране и участие, чрез която представителите на работниците и служителите могат да оказват въздействие върху приеманите в дружеството решения.

20. "Участие" е възможността представителният орган и/или представителите на работниците и служителите да участват в дейността на дружеството чрез упражняване на правото да:

а) избират или определят част от членовете на управителните или надзорните органи на дружеството, или

б) препоръчват и/или да се противопоставят на определен брой членове на управителните или надзорните органи на дружеството.

21. "Намаляване на правата на участие" е налице, когато процентното съотношение на членовете на органите на европейското търговско дружество или европейското кооперативно дружество по т. 20 е по-ниско от най-високото съществуващо съотношение в участващите дружества или юридически лица.

§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 94/45/ЕС на Съвета за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултиране на работниците и служителите в предприятия и групи предприятия в рамките на Общността, Директива 2001/86/ЕС на Съвета за допълване на Устава на европейското дружество по отношение на участието на работниците и служителите и Директива 2003/72/ЕС на Съвета за допълване на Устава на европейското кооперативно дружество по отношение на участието на работниците и служителите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 82 от 2011 г.)

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2011 г.) (1) Задълженията за информиране и консултиране на работниците и служителите в многонационални предприятия и групи предприятия, произтичащи от този закон, не се прилагат спрямо споразумения по чл. 8, които са сключени или изменени в периода между 5 юни 2009 г. и 5 юни 2011 г., без да се засягат разпоредбите относно преговорите при структурни промени.

(2) В случай че при изтичане на срока на споразуменията по ал. 1 страните не приемат съвместно решение за тяхното подновяване или преразглеждане, се прилагат разпоредбите на този закон.

§ 3. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г., бр. 69 от 1995 г. - Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г., бр. 52 от 1998 г. - Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30 и 48 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 157:

а) в ал. 1 се създава т. 5а:

"5а. за участие в заседания на специален орган за преговори, европейски работнически съвет или представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество;"

б) в ал. 3, т. 2 думите "т. 6" се заменят с "т. 5а и 6".

2. В чл. 161 се създава ал. 3:

"(3) Работник или служител, който е член на представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество, има право на отпуск за обучение, необходимо за изпълнение на функциите му. Размерът на отпуска и възнаграждението, което се дължи по време на ползването му, се уговарят в колективен трудов договор или по споразумение между страните по трудовото правоотношение."

3. В чл. 333, ал. 1 се създава т. 6:

"6. работник или служител, който е член на специален орган за преговори, на европейски работнически съвет или на представителен орган в европейско търговско или кооперативно дружество, за времето, докато изпълнява функциите си."

4. В чл. 404, ал. 1, т. 1 след думите "социално-битовото обслужване на работниците и служителите" се добавя "и на задълженията за информиране и консултиране с работниците и служителите по този кодекс и по Закона за информиране и консултиране с работниците и

служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества".

§ 4. Законът влиза в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 30 юни 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към Закона за изменение и допълнение на Закона за информиране и консултиране с работниците и служителите в многонационални предприятия, групи предприятия и европейски дружества

(ДВ, бр. 26 от 2011 г., в сила от 5.06.2011 г.)

§ 10. Този закон въвежда изискванията на [Директива 2009/38/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение (ОВ, L 122/28 от 16 май 2009 г.).